יום טוב פרק שני ביצה

מסורת הש"ס

כל מזונותיו של אדם. כל מה שעתיד להשתכר בשנה שיהא מזון משס קצוב לו כך וכך ישתכר בשנה זו ויש לו ליתר מלעשות מרובה שלא יוסיפו לו שכר למזונות אלא מה שפקקו לו: **חוץ מהוצאת שבתות.** אותה לא פקקו לו מה ישתכר לצרכה ומהיכן תבואתה אלא לפי מה שרגיל ממציאים לו בשעה לו לאחר שעה: **פוחתין לו.** כלומר ממציאין לו שכר מועט: **מאי קראה.** שקוצין מזונות בראש השנה: **שהחדש מתכבסה בו.** שהלבנה מתכבסה בו שאינה נראית לכל אדם אלא שחרית ליושבי מזרח וערבית ליושבי מערב כדאמר בר"ה (דף כ:) עשרים וארבע שעות מתכבסה סיהרא: **הוי אומר זה ר"ה.** דאילו שאר י"ט כבר נתמלאה הלבנה במקצת ונראית בכל מקום: **בכסה ליום חגנו.** שהחדש קאי מקצו בחדוש הלבנה שופר כשהיא מתכסה ביום חגנו: **ואוכל את הראשונה.** נמצא אוכלה לזו כדי שתהא היפה נאכלת בשבת דהויא לה אכילתה של הראשונה לכבוד שבת: **נשס שמיס.** בזעה שמזדמן לו נאה לשבת: **ממד שביך לשבתיך.** מאחד בשבת שלך תן לכך לשבת הבאה: **יום יום.** יעמיס לנו את גרגיו ועורתנו: **אינו צריך להודיעו.** דאמר אלא יהא זה יושב ותוהה מהיכן בא אליו דבר זה: **ומשה לא ידע.** אלמא נתן לו הקב"ה קרון עור פנים ולא הודיעו: **לדעת כי אני ה' וגו'.** ריבה דקרא אך את שבמותי תשמרו ומאי לדעת דילה אני שמודיעים מה מתנה חשובה אני מבקש ליתן להם: **צריך להודיע אם אמו.** לעשות לו אות וסימן שאם יאכלנו קודם שיבא לאמו תראה את האות ותשאלנו מי עשה לך כך והוא יאמר פלוני וגם נתן לי פת ומתוך כך ידעו אביו ואמו שהוא אוהבם ותרבה אהבה ורעות בישראל: **דשבידא לאגלויי.** כגון קרון פנים דמשה שהודיעוהו הרואין לא צריך הנותן להודיעו: **ומאי ליה כוחלא.** נותן כחול סביבות עיניו: **לא ס"נעגעו נגרים עלה.** ואגן אשכחן) שאזר הקב"ה לבעיגן על המורה ועל המלות דכתיב וחרם משעיר למו הופיע מהר פארן (דברים לג) וכתיב אלוה מתימן יבא (חבקוק ג): **נשמה יתירה.** רוחב לב למנוחה ולשמחה ולהיות פתוח לרוחה ויאכל וישתה) ואין נפשו קצה עליו: **וינפש.** דרשינן ליה אור על הנפש שהלכה לה: **לא שנו.** דהוי ערוב: **דמלפא.** לפתן בעינן דמוכחא מלתא שעשוי לשנה: **ופא לא מלפפא.** הלכך לא מוכחא מלתא היא שהרי בכל יום יש לחם: **שבשולי קדירה.** שנאפרו בלא מתכוין: **סומך עליהם.** מערב יום טוב לשם ערוב ולא אמרינן לא חשיבי וכטלי: **גורלו.** מערב יום טוב: **אין בהם משום בשולי נכרים.** שגזרו חכמים בבשולי נכרים משום חתנות ועל שנאכל שהוא מי לא גזרו על כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה (פ) ועד יום הכפורים חוץ א) מהוצאת שבתות והוצאת י"ט והוצאת בניו לתלמוד תורה שאם פחת פוחתין לו ואם הוסיף מוסיפין לו א"ר אבהו מאי קראה [1]תקעו בחדש שופר [2](בכסא) ליום חגנו [3]איזהו חג שהחדש מתכסה בו הוי אומר זה ראש השנה וכתיב [2]כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב מאי משמע דהאי חק לישנא דמזוני הוא דכתיב [3]ואכלו את חקם אשר נתן להם פרעה מר זוטרא אמר מהכא [4]הטריפני לחם חקי תניא אמרו עליו על שמאי הזקן כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת מצא בהמה נאה אומר זו לשבת מצא אחרת נאה הימנה מניח את השניה ואוכל את הראשונה אבל הלל הזקן מדה אחרת היתה לו שכל מעשיו לשם שמים שנאמר [5]ברוך ה' יום יום תניא נמי הכי בית שמאי אומרים מחד שביך לשבתיך ובית הלל אומרים ברוך ה' יום יום [6]א"ר חמא ברבי חנינא הנותן מתנה לחברו אין צריך להודיעו שנאמר [7]ומשה לא ידע כי קרן עור פניו מיתיבי [8]לדעת כי אני ה' מקדשכם אמר לו הקב"ה למשה משה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיע אותם מכאן אמר רבן שמעון בן גמליאל הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו לא קשיא הא במתנה דעבידא לאגלויי הא במתנה דלא עבידא לאגלויי שבת נמי מתנה דעבידא לאגלויי מתן שכרה לא עבידא לאגלויי: אמר מר מכאן אמר רשב"ג הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו [9]מאי עביד ליה שייף ליה משחא ומלי ליה כוחלא והאידנא דחיישינן לכשפים מאי אמר רב פפא שייף ליה מאותו המין א"ר יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי כל מצות שנתן להם הקב"ה לישראל נתן להם בפרהסיא חוץ משבת שנתן להם בצנעא שנאמר [8]ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם אי הכי לא לענשו נכרים עלה שבת אודועי אודעינהו מתן שכרה לא אודעינהו ואי בעית אימא מתן שכרה נמי אודעינהו נשמה יתירה לא אודעינהו [10]דאמר רבי שמעון בן לקיש נשמה יתירה נותן הקב"ה באדם ערב שבת ולמוצאי שבת נוטלין אותה הימנו שנאמר [8]שבת וינפש כיון ששבת ווי אבדה נפש: עושה אדם תבשיל מערב יום טוב: אמר אביי [11]לא שנו אלא תבשיל אבל פת לא מאי שנא פת דלא אילימא מידי דמלפת בעינן ופת לא מלפתא והא דייסא נמי דלא מלפתא דאמר ר' זירא [12]הני בבלאי טפשאי דאכלי נהמא בנהמא ואמר רב נחומי בר זכריה משמיה דאביי מערבין בדייסא אלא מידי דלא שכיח בעינן ופת שכיחא ודייסא לא שכיחא איכא דאמרי אמר אביי לא שנו [2]אלא תבשיל אבל פת לא מאי טעמא אילימא דמידי דלא שכיח בעינן ופת שכיחא והא דייסא לא שכיחא ואמר רב נחומי בר זכריה משמיה דאביי אין מערבין בדייסא אלא [2]מידי דמלפת בעינן ופת לא מלפתא ודייסא נמי לא מלפתא דאמר ר' זירא הני בבלאי טפשאי דאכלי נהמא בנהמא תני ר' חייא [13]עדשים שבשולי קדרה סומך עליהן משום ערובי תבשילין וה"מ דאית בהו כזית אמר רב יצחק בריה דרב יהודה [14]שמנונית שעל גבי הסכין גוררו וסומך עליו משום ערובי תבשילין והני מילי דאית בהו כזית אמר רב אסי אמר רב [15]דגים קטנים מלוחים אין בהם משום בשולי נכרים אמר רב יוסף [16]ואם צלאן נכרי סומך עליהם משום ערובי תבשילין ואי עבדינהו נכרי כסא דהרסנא אסור פשיטא מהו דתימא הרסנא

כסא דהרסנא. מעוגן בשומן קרני דגיס ונקמח: **אסיר.** דקמח אין נאכל כמו שהוא מי לפיכך יש בו משום בשולי נכרים: הרסנא

דאית ביה כזית. רשמנונית שע"ג הסכין, אם יש בה כזית גוררה וסומך עליה משום ערובי תבשילין. וכזית שאמרו בין לאחד בין למאה. ותאי דתנינן תבשיל זה אפילו שלוק או צלי או מבושל ואפילו קדליים האפפנין שנתן עליו חמין מערב"ש ותחלתו וסופו אין לו שיעור, אוקימנא אין לו שיעור למעלה, אבל יש לו שיעור למטה, פירוש לא יהיה פחות מכזית, אבל למעלה, כלומר ביותר מכזית אפילו אלף וייותר אין לו שיאמר דיי. ואמרינן דגים קטנים מלוחין אין בהם משום בישולי גוים, כלומר מליחתם היא בישולם, והגוי לא בשל כלום כי כבר מבושלים הן, וקי"ל כל שאינו עולה על שלחן מלכים ללפת בו את הפת [אין בו משום בישולי עכו"ם]. וזה פסורש בפרק אין מעמידין. וכן אם צלאו גוי סומך עליהן משום ערובי תבשילין. ואי עבדינהו גוי כסא דהרסנא, כלומר בישל הדגים הללו עם הקמח, אסור משום בישולי גוים, מאי [טעמא] קמחא עיקר, ולדברי הכל אינו נאכל כמות שהוא חי, ועולה על שלחן [מלכים] לאכול בו פת, ולא דמי לדייסא.

מזונותיו של אדם קצובים בו'. פר"י הכל נפקי מקרמי לגעל מזונותיו דשנת כדאמר לו עלי ואני פורע תורה דכתיב חדות וחדות היא תורה דכתיב פקודי ה' ישרים משמחי לב (תהלים יט):

איזהו חג שהחדש מתכסה בו וגו'. פרש"י שהלבנה אינה נראית ומקה לפי' זה דהוה ליה למימר שהלבנה מתכסה לכך ג) פר"ת [שר"מ] מזדמן בו כלומר שרגיל לבא בו וכסא לשון זמן כמו ליום הכסא יבא ביתו [תקעו משולש פירש מתכסה שלא היה שעיר של ר"ח קרב בו והקשה רבינו מס דבמוספפתא מ) קאמר דקתניא ג) (ל"ו) שעירים בשנה וקא תניא י"ב שעירים דרשאי מדשים ולא מצינו י"ב אם לא היה שעיר דר"ח דר"ה והשיב לו רבינו משולש דלא עלה על לבו לומר כן אלא היתה דעתו דלא מפרש קרא בהדיא של ראש חדש דראש השנה דכתיב בפיתום מלבד עולת החדש ומטעת לא הזכיר וי"מ מתכסה שאין מזכירין אותו במוסף דראש השנה ור"ת היה אומר אדרבה הואיל והיה קרב מזכירין אותו במוסף דראש השנה ומקן ר"ת לומר במוסף מלבד עולת החדש וגו' וכן תקן לומר שני שעירים בהלכתן וגו' שעיר אחד של ראש חדש ושעיר אחד של ר"ה: מ) אמר

מיתיבי לדעת כי אני ה' מקדשכם אמר לו הקב"ה למשה משה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיע אותם מכאן אמר רבן שמעון בן גמליאל הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו לא קשיא הא במתנה דעבידא לאגלויי הא במתנה דלא עבידא לאגלויי שבת נמי מתנה דעבידא לאגלויי מתן שכרה לא עבידא לאגלויי: אמר מר מכאן אמר רשב"ג הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו [9]מאי עביד ליה שייף ליה משחא ומלי ליה כוחלא והאידנא דחיישינן לכשפים מאי אמר רב פפא שייף ליה מאותו המין א"ר יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי כל מצות שנתן להם הקב"ה לישראל נתן להם בפרהסיא חוץ משבת שנתן להם בצנעא שנאמר [8]ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם אי הכי לא לענשו נכרים עלה שבת אודועי אודעינהו מתן שכרה לא אודעינהו ואי בעית אימא מתן שכרה נמי אודעינהו נשמה יתירה לא אודעינהו [10]דאמר רבי שמעון בן לקיש נשמה יתירה נותן הקב"ה באדם ערב שבת ולמוצאי שבת נוטלין אותה הימנו שנאמר [8]שבת וינפש כיון ששבת ווי אבדה נפש: עושה אדם תבשיל מערב יום טוב: אמר אביי [11]לא שנו אלא תבשיל אבל פת לא מאי שנא פת דלא אילימא מידי דמלפת בעינן ופת לא מלפתא והא דייסא נמי דלא מלפתא דאמר ר' זירא [12]הני בבלאי טפשאי דאכלי נהמא בנהמא ואמר רב נחומי בר זכריה משמיה דאביי מערבין בדייסא אלא מידי דלא שכיח בעינן ופת שכיחא ודייסא לא שכיחא איכא דאמרי אמר אביי לא שנו [2]אלא תבשיל אבל פת לא מאי טעמא אילימא דמידי דלא שכיח בעינן ופת שכיחא והא דייסא לא שכיחא ואמר רב נחומי בר זכריה משמיה דאביי אין מערבין בדייסא אלא [2]מידי דמלפת בעינן ופת לא מלפתא ודייסא נמי לא מלפתא דאמר ר' זירא הני בבלאי טפשאי דאכלי נהמא בנהמא תני ר' חייא [13]עדשים שבשולי קדרה סומך עליהן משום ערובי תבשילין וה"מ דאית בהו כזית אמר רב יצחק בריה דרב יהודה [14]שמנונית שעל גבי הסכין גוררו וסומך עליו משום ערובי תבשילין והני מילי דאית בהו כזית אמר רב אסי אמר רב [15]דגים קטנים מלוחים אין בהם משום בשולי נכרים אמר רב יוסף [16]ואם צלאן נכרי סומך עליהם משום ערובי תבשילין ואי עבדינהו נכרי כסא דהרסנא אסור פשיטא מהו דתימא הרסנא

סומך ישראל עליהן. דהא שרו נאכלין על ידי מלאן חיים: **אמרי.** דקמח אין נאכל כמו שהוא מי לפיכך יש בו משום בשולי נכרים: הרסנא

לפי שקטנים הם פתוך לחדוקה (ר"ה ח) שהלבנה היא נראית בעגלי לכל העולם דכתיב מדש בכסה (סנהדרין יא.). **הוי אומר זה ראש השנה.** שחנה כראש חדש, אבל שאר חגים בתחלת החדש הם (שם). **לדעת כי אני ה' מקדשכם.** להודיעם אני כל שאני רוצה לקדשם (שבת י.). **דעבידא לאגלויי.** מי נתנו לו (שם). **מתן שכרה לא עבידא לאגלויי.** והוא הודיעם ע"י משה בעל פה מה שכרה (שם), **שייף ליה משחא.** יפפשטא כשמן כין שיניו דבר הנראה בשמלאנו אמו מי עשה כן ויאמר התינוק פלוני עשה זגם פת נתן לי (שם). **ומלי ליה כוחלא.** נתן בחול סביב עינו, וכן לשונו בתלמוד (שם). **לכשפים.** שתחשדנו שכשפו (שם). **נשמה יתירה.** שתרחיבים דעתו לאכילה ושתיה (תענית כז:). **כיון ששבת.** שנח ושמר את הנשמה, ווי **אבדה נפש.** וינפש דוקם בנוטריקון ווי נפש (שם). **דאכלי נהמא בנהמא.** דמלפתי פיתן לדייסא (נדרים חם:). **דגים קטנים מלוחים.** נאכלין כמות שהן מחמת מלחן (ע"ז לח.). **כסא דהרסנא.** טיגן בשמנים, שומן דגים, עם קמח (שם).

כל מזונותיו של אדם. כל מה שעתיד להשתכר בשנה שיהא מזון משס קצוב לו כך וכך ישתכר בשנה זו ויש לו ליתר מלעשות מרובה שלא יוסיפו לו שכר למזונות אלא מה שפקקו לו: **חוץ מהוצאת שבתות.** אותה לא פקקו לו מה ישתכר לצרכה ומהיכן תבואתה אלא לפי מה שרגיל ממציאים לו בשעה לו לאחר שעה: **פוחתין לו.** כלומר ממציאין לו שכר מועט: **מאי קראה.** שקוצין מזונות בראש השנה: **שהחדש מתכסה בו.** שהלבנה מתכסה בו שאינה נראית לכל אדם אלא שחרית ליושבי מזרח וערבית ליושבי מערב כדאמר בר"ה (דף כ:) עשרים וארבע שעות מתכסה סיהרא: **הוי אומר זה ר"ה.** דאילו שאר י"ט כבר נתמלאה הלבנה במקצת ונראית בכל מקום: **בכסה ליום חגנו.** שהחדש קאי מקצו בחדוש הלבנה שופר כשהיא מתכסה ביום חגנו: **ואוכל את הראשונה.** נמצא אוכלה לזו כדי שתהא היפה נאכלת בשבת דהויא לה אכילתה של הראשונה לכבוד שבת: **נשס שמיס.** בזעה שמזדמן לו נאה לשבת: **ממד שביך לשבתיך.** מאחד בשבת שלך תן לכך לשבת הבאה: **יום יום.** יעמיס לנו את גרגיו ועורתנו: **אינו צריך להודיעו.** דאמר אלא יהא זה יושב ותוהה מהיכן בא אליו דבר זה: **ומשה לא ידע.** אלמא נתן לו הקב"ה קרון עור פנים ולא הודיעו: **לדעת כי אני ה' וגו'.** ריבה דקרא אך את שבתותי תשמרו ומאי לדעת דילה אני שמודיעים מה מתנה חשובה אני מבקש ליתן להם: **צריך להודיע אם אמו.** לעשות לו אות וסימן שאם יאכלנו קודם שיבא לאמו תראה את האות ותשאלנו מי עשה לך כך והוא יאמר פלוני וגם נתן לי פת ומתוך כך ידעו אביו ואמו שהוא אוהבם ותרבה אהבה ורעות בישראל: **דשבידא לאגלויי.** כגון קרון פנים דמשה שהודיעוהו הרואין לא צריך הנותן להודיעו: **ומאי ליה כוחלא.** נותן כחול סביבות עיניו: **לא ס"נעגעו נגרים עלה.** ואגן אשכחן) שאזר הקב"ה לבעיגן על המורה ועל המלות דכתיב וחרם משעיר למו הופיע מהר פארן (דברים לג) וכתיב אלוה מתימן יבא (חבקוק ג): **נשמה יתירה.** רוחב לב למנוחה ולשמחה ולהיות פתוח לרוחה ויאכל וישתה) ואין נפשו קצה עליו: **וינפש.** דרשינן ליה אור על הנפש שהלכה לה: **לא שנו.** דהוי ערוב: **דמלפת.** לפתן בעינן דמוכחא מלתא שעשוי לשנה: **ופא לא מלפפא.** הלכך לא מוכחא מלתא היא שהרי בכל יום יש לחם: **שבשולי קדירה.** שנאפרו בלא מתכוין: **סומך עליהם.** מערב יום טוב לשם ערוב ולא אמרינן לא חשיבי וכטלי: **גורלו.** מערב יום טוב: **אין בהם משום בשולי נכרים.** שגזרו חכמים בבשולי נכרים משום חתנות ועל שנאכל שהוא מי לא גזרו על כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה (פ) ועד יום הכפורים חוץ א) מהוצאת שבתות והוצאת י"ט והוצאת בניו לתלמוד תורה שאם פחת פוחתין לו ואם הוסיף מוסיפין לו א"ר אבהו מאי קראה [1]תקעו בחדש שופר [2](בכסא) ליום חגנו [3]איזהו חג שהחדש מתכסה בו הוי אומר זה ראש השנה וכתיב [2]כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב מאי משמע דהאי חק לישנא דמזוני הוא דכתיב [3]ואכלו את חקם אשר נתן להם פרעה מר זוטרא אמר מהכא [4]הטריפני לחם חקי תניא אמרו עליו על שמאי הזקן כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת מצא בהמה נאה אומר זו לשבת מצא אחרת נאה הימנה מניח את השניה ואוכל את הראשונה אבל הלל הזקן מדה אחרת היתה לו שכל מעשיו לשם שמים שנאמר [5]ברוך ה' יום יום תניא נמי הכי בית שמאי אומרים מחד שביך לשבתיך ובית הלל אומרים ברוך ה' יום יום [6]א"ר חמא ברבי חנינא הנותן מתנה לחברו אין צריך להודיעו שנאמר [7]ומשה לא ידע כי קרן עור פניו מיתיבי [8]לדעת כי אני ה' מקדשכם אמר לו הקב"ה למשה משה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיע אותם מכאן אמר רבן שמעון בן גמליאל הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו לא קשיא הא במתנה דעבידא לאגלויי הא במתנה דלא עבידא לאגלויי שבת נמי מתנה דעבידא לאגלויי מתן שכרה לא עבידא לאגלויי: אמר מר מכאן אמר רשב"ג הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו [9]מאי עביד ליה שייף ליה משחא ומלי ליה כוחלא והאידנא דחיישינן לכשפים מאי אמר רב פפא שייף ליה מאותו המין א"ר יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי כל מצות שנתן להם הקב"ה לישראל נתן להם בפרהסיא חוץ משבת שנתן להם בצנעא שנאמר [8]ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם אי הכי לא לענשו נכרים עלה שבת אודועי אודעינהו מתן שכרה לא אודעינהו ואי בעית אימא מתן שכרה נמי אודעינהו נשמה יתירה לא אודעינהו [10]דאמר רבי שמעון בן לקיש נשמה יתירה נותן הקב"ה באדם ערב שבת ולמוצאי שבת נוטלין אותה הימנו שנאמר [8]שבת וינפש כיון ששבת ווי אבדה נפש: עושה אדם תבשיל מערב יום טוב: אמר אביי [11]לא שנו אלא תבשיל אבל פת לא מאי שנא פת דלא אילימא מידי דמלפת בעינן ופת לא מלפתא והא דייסא נמי דלא מלפתא דאמר ר' זירא [12]הני בבלאי טפשאי דאכלי נהמא בנהמא ואמר רב נחומי בר זכריה משמיה דאביי מערבין בדייסא אלא מידי דלא שכיח בעינן ופת שכיחא ודייסא לא שכיחא איכא דאמרי אמר אביי לא שנו [2]אלא תבשיל אבל פת לא מאי טעמא אילימא דמידי דלא שכיח בעינן ופת שכיחא והא דייסא לא שכיחא ואמר רב נחומי בר זכריה משמיה דאביי אין מערבין בדייסא אלא [2]מידי דמלפת בעינן ופת לא מלפתא ודייסא נמי לא מלפתא דאמר ר' זירא הני בבלאי טפשאי דאכלי נהמא בנהמא תני ר' חייא [13]עדשים שבשולי קדרה סומך עליהן משום ערובי תבשילין וה"מ דאית בהו כזית אמר רב יצחק בריה דרב יהודה [14]שמנונית שעל גבי הסכין גוררו וסומך עליו משום ערובי תבשילין והני מילי דאית בהו כזית אמר רב אסי אמר רב [15]דגים קטנים מלוחים אין בהם משום בשולי נכרים אמר רב יוסף [16]ואם צלאן נכרי סומך עליהם משום ערובי תבשילין ואי עבדינהו נכרי כסא דהרסנא אסור פשיטא מהו דתימא הרסנא

כסא דהרסנא. מעוגן בשומן קרני דגיס ונקמח: **אסיר.** דקמח אין נאכל כמו שהוא מי לפיכך יש בו משום בשולי נכרים: הרסנא

תורה אור השלם

1. תקעו בחֹדֶשׁ שוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ:
תהלים פא ד
2. כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:
תהלים פא ה
3. רַק אַדְמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֹק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פַּרְעֹה וְאָכְלוּ אֵת חֻקָּם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פַּרְעֹה עַל כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת אַדְמָתָם:
בראשית מז כב
4. שׁוּא וְדֶבֶר כְּזָב הַרְחֵק מִמֶּנִּי רֵאשׁ וְעֹשֶׁר אַל תִּתֶּן לִי הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי:
משלי ל ח
5. בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמֹס לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה:
תהלים פח ב
6. וְיִהִי כִּרְדֵת מֹשֶׁה מֵהַר סִינַי וּשְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת בְּיַד מֹשֶׁה בְּרִדְתּוֹ מִן הָהָר וּמֹשֶׁה לֹא יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ:
שמות לד כט
7. וְאַתָּה דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אַךְ אֶת שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ כִּי אוֹת הִוא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְיָ מְקַדִּשְׁכֶם:
שמות לא יג
8. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִוא לְעֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:
שמות לא יז

הגהות הב"ח

(פ) גס' קונין לו תר"ה (ועד יום הכפורים). תת"מ וי"ב ס"פ ועד ראש השנה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) נשרא מסולת שבתות והוצאת י"ט. כ"ב עיין במדרש רבה פ' אמור רים פ' ל' יסס נאמר נס ר"ה. והס"ם שלא הזכירו אולי בלנו מסולת י"ט דר"ח איקרי מועד כדאיתא נספחים עז ע"ל. ועיין בעור פ"ם פיתן (תמ"ש) (מיט) ובב"י ובכ"ח ומנ"מ סס. ומתיהבו אלא הזכירו המדרש הוה לדבריו אולא מתיים הרב"ש ע"ש:

מוסף רש"י

שהחדש מתכסה בו. לרחוקים כגון שחרית לבני מערב וערבית לבני מזרח

עין משפט נר מצוה

ז א (טור א"ח סימן תיט וכ"ש):
ב ג מיי' פ"ו מהל' יו"ט הלכה נ סמג לאוין עה טוש"ע א"ח סימן תקכ סעיף ד:
ח ד ה מיי' שם טוש"ע שם סעיף ה ו:
ט ו מיי' פ"ז מהל' מלכות ע"ז הלכה מז סמג לאוין קמה טוש"ע י"ד סימן קיג סעיף יב:
י ז מיי' פ"ו מהלכות יו"ט הלכה ד סמג לאוין עה טוש"ע א"ח סימן תקכ"ז סעיף ה:

רבינו חננאל

תני כל מזונותיו של אדם של כל השנה קצובין לו מראש השנה חוץ מהוצאת שבתות והוצאת ימים טובים והוצאת בנו לת"ת, שאם פיתות פותחתין לו, ואם הוסיף מוסיפין לו. ואמרינן מהאי קרא תקעו בחדש וגו' [בכסא, [פר"ן] בכסא לשון זמנן בדאיתא התם בפרק חלק. כבר נתן להם זמן כדכתיב ליום הכסא יבוא ביתו. ואין כסא אלא זמן כדכתיב בכסא ליום חגינו] חק לישראל הוא, והאי חק מזונותיהן, כדכתיב הטריפני לחם חקי, וכתיב ואכלו את חקם. שמאי הזקן היה אוכל כל ימיו לכבוד שבת. הלל הזקן מדה אחרת היתה בו שהיו כל מעשיו לשמים, ואומר ברוך ה' יום יום. תניא בית שמאי אומרים מחד שבא לשבתא, ובית הלל אומרים ברוך ה' יום יום. הנותן מתנה לחבירו מילתא דעבידא לאיגלויי היא ואין צריך להודיעו, כדכתיב ומשה לא ידע כי קרן עור פניו, ואע"ג דכתיב בשבת לדעת כי אני ה' מקדשכם, משמע דהנותן צריך להודיע, משום דמתן שכרה לא עבידא לאיגלויי היא. ובל מצוה ניתנה בפרהסיא, חוץ מן השבת שניתנה בצנעא שנאמר ביני ובין בני ישראל. ואסיקנא השבת ומתן שכרה אודעינהו, נשמה יתירה לא אודעינהו, כדרש לקיש דאמר נשמה יתירה נותן הקב"ה באדם בערב שבת, שנאמר כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי, כלומר כל שנבראו בעולם להתענג מהם נשמתן ביום השביעי נבראו, ומתרווחות ומתגדלות בשבת, וכיון ששבת וי אבדה נפש, כלומר נחמעטה הנשמה. והנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו, כלומר שייף לו מאותו המין. זו ששנינו ועושה תבשיל מעיו"ט, לא שנו אלא תבשיל דבעינן מידי דמלפה, אבל פת ודייסא לא, דלא מלפת, דא"ר זירא בבלאי טיפשאי אכלי נהמי בהנהמא, כלומר הדייסא פת היא. תני ר' חייא עדשין שבשולי קדירה, סומך עליו משום ערובי תבשילין, והוא

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com